

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO. 410.006.01.2022

Tobiasz Adam Bocheński
Wojewoda Łódzki
Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi
ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/039 Postępowanie z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym odpadami wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI	
KANCELARIA GŁÓWNA URZĘDU	
Data wpływu:	26-05-2022
UL. PIOTRKOWSKA 104, 90-926 ŁÓDŹ	
L. dzień:	

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Jednostka kontrolowana</i>	Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi, ul. Piotrkowska 104, 90-926 Łódź ¹ .
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Tobiasz Adam Bocheński – Wojewoda Łódzki ² , od 25 listopada 2019 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Zbigniew Rau.
<i>Zakres przedmiotowy kontroli</i>	Uwarunkowania prawne, organizacyjne i informacyjne w zakresie gospodarki zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 stycznia 2019 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed lub po tym okresie.
<i>Podstawa prawna podjęcia kontroli</i>	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
<i>Kontrolerzy</i>	Dariusz Krawczyk, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LLO/046/2022 z dnia 18 marca 2022 r.

(Dowód: akta kontroli str. 1)

¹ dalej również „Urząd”.

² zwany dalej „Wojewoda”.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Wojewody Łódzkiego w zakresie postępowania z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytwarzanymi w województwie łódzkim w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Zadania z zakresu unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 powierzone zostały pracownikom oddziału rolnictwa i środowiska, działającego w strukturze Wydziału Rolnictwa i Transportu. Pomimo, określenia tych zadań w sposób ogólny (bez wskazania konkretnych działań) gospodarka odpadami była realizowana prawidłowo, a podjęte przez Wojewodę działania skutecznie rozwiązały w województwie łódzkim problem unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych, w tym wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Przeprowadzona została analiza istniejących w województwie łódzkim możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie gospodarki zakaźnymi odpadami medycznymi. W wyniku współpracy Wojewody m.in. ze służbami ochrony środowiska, służbami sanitarnymi i weterynaryjnymi, wypracowane zostały warunki zapewniające termiczną utylizację tych odpadów.

Działając na podstawie art. 11i ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁵ – Wojewoda wydał polecenie podmiotowi spełniającemu wymagane kryteria, transportowania, magazynowania i unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych, w tym wytworzonych na obszarze województwa łódzkiego, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Skutecznie – przy udziale Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi – Wojewoda nadzorował gospodarkę odpadami, prowadzoną na podstawie wydanego polecenia.

W ramach działalności informacyjnej Urząd przekazywał do jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów służby zdrowia informacje dotyczące postępowania z odpadami wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Jednostkom samorządu terytorialnego Wojewoda przekazał również wydane przez Ministra Klimatu i Głównego Inspektora Sanitarnego wytyczne dotyczące stosowania przepisów specustawy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Uwarunkowania prawne, organizacyjne i informacyjne w zakresie gospodarki zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19

Opis stanu faktycznego

1.1. Zadania związane z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, realizowane były w Urzędzie przez oddział rolnictwa i środowiska (Oddział), znajdujący się w strukturze Wydziału Rolnictwa i Transportu (Wydział). Zadania realizowane były na podstawie postanowień Regulaminu Organizacyjnego Urzędu⁶ o współpracy Oddziału z Łódzkim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska.

(akta kontroli. str. 2-6)

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm. – dalej specustawa

⁶ Załącznik do Zarządzenia Wojewody Łódzkiego Nr 186/2016 z dnia 25 lipca 2016 r. (tekst ujednolicony) ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Wojewody Łódzkiego Nr 1/2017 z dnia 9 stycznia 2017 r., Nr 92/2017 z dnia 28 kwietnia 2017 r., Nr 149/2017 z dnia 28 czerwca 2017 r., Nr 211/2017 z dnia 29 września 2017 r., Nr 259/2017 z dnia 21 grudnia 2017 r., Nr 100/2018 z dnia 29 czerwca 2018 r., Nr 177/2018 z dnia 31 października 2018 r., Nr 35/2019 z dnia 8 lutego 2019 r., Nr 124/2019 z dnia 7 maja 2019 r., Nr 180/2019 z dnia 4 lipca 2019 r., Nr 235/2019 z dnia 18 września 2019 r., Nr 19/2020 z dnia 17 stycznia 2020 r., Nr 58/2020 z dnia 24 marca 2020 r., Nr 179/2020 z dnia 23 listopada 2020 r., Nr 67/2021 z dnia 29 marca 2021 r., Nr 134/2021 z dnia 28 maja 2021 r., Nr 163/2021 z dnia 6 lipca 2021 r. oraz Nr 226/2021 z dnia 21 września 2021 r.

1.2. Sprawy związane z zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 koordynowane były przez zastępcę kierownika Oddziału. W opisie stanowiska jako realizowane zadanie wskazano m.in.: współpracę z jednostkami rządowej administracji zespolonej w województwie, w zakresie zadań wykonywanych przez Oddział. Zadanie to ujęte zostało również w zakresie czynności zastępcy kierownika Oddziału.

Współpraca z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Łodzi przypisana została dwóm pracownikom Oddziału zatrudnionym na stanowisku specjalisty ds. przyrody, środowiska oraz nadzoru nad Państwową Strażą Rybacką z/s w Sieradzu.

W opisie stanowiska pracy oraz w zakresach obowiązków pracowników nie wskazano konkretnych działań, przewidzianych do realizacji w zakresie gospodarowania zakaźnymi odpadami medycznymi.

(akta kontroli. str. 7-30)

Wyjaśniając przyczyny określenia zadań w zakresie gospodarowania zakaźnymi odpadami medycznymi w sposób ogólny, dyrektor Wydziału Rolnictwa i Transportu podała m.in., że sytuacja związana z przeciwdziałaniem COVID-19 miała charakter kryzysowy i wymagała szybkiego działania po stronie urzędu. Dyrektor wskazała, że przed wejściem w życie przepisów specustawy Wydział nie prowadził postępowań administracyjnych w zakresie gospodarowania odpadami, co wynika z faktu, iż większość kompetencji i zadań przewidzianych w ustawie o odpadach oraz ustawie Prawo ochrony środowiska przypisanych jest innym organom administracji publicznej (Marszałek Województwa, Starosta, WIOŚ)..

(akta kontroli. str. 505-510)

1.3. W związku z pandemią COVID- 19 Dyrektor Generalny Urzędu – wdrażając zalecenia Szefa Służby Cywilnej i Ministerstwa Cyfryzacji – wskazał ⁷ kierownikom komórek organizacyjnych na możliwość delegowania pracowników do pracy zdalnej.

Dyrektor Wydziału zalecił⁸ pracownikom wykonywanie pracy zdalnej tam gdzie jest to możliwe, podając ogólne warunki wykonywania tej pracy⁹.

W dokumencie „Polityka Ochrony Danych Osobowych dla Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi”¹⁰ ustalono „Zasady obowiązujące w trakcie pracy zdalnej”, w tym m.in. zasady przetwarzania danych osobowych w formie papierowej oraz systemach teleinformatycznych, zasady korzystania ze służbowego sprzętu i udostępnionych systemów.

Dyrektor Wydziału¹¹ określiła zasady świadczenia pracy w systemie zdalnym, dotyczące: miejsca wykonywania pracy, obowiązku rejestrowania czasu pracy (codzienne wykazywanie czasu pracy zdalnej – rozpoczęcie, przerwy i zakończenie – w systemie EZD i przekazywania danych do akceptacji przez wyznaczonych pracowników oddziałów), metod sprawowania nadzoru i komunikacji między pracownikami i przełożonymi, a także zasady bezpieczeństwa i reguł korzystania ze sprzętu.

(akta kontroli str. 31-40)

2.1. Procedury kontroli zarządczej w Urzędzie ustalone zostały zarządzeniem nr 258/2016 Wojewody Łódzkiego z dnia 27 października 2016 r. Szczegółowe zasady i tryb zarządzania ryzykiem w Urzędzie, określało zarządzenie nr 174/2018 Wojewody Łódzkiego z dnia 25 października 2018 r.

⁷ pismo z dnia 16 marca 2020 r.

⁸ pismem z dnia 16 marca 2020 r.

⁹ możliwa na sprzęcie służbowym lub prywatnym (za zgodą pracownika) po uzyskaniu dostępu do „Witryny wsparcia użytkownika dostępu zdalnego do systemu TI ŁUW w Łodzi”

¹⁰ stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 173/2019 Wojewody Łódzkiego z dnia 26 czerwca 2019 r.

¹¹ pismem z dnia 8 kwietnia 2020 r. kierowanym do pracowników Wydziału, wykonujących pracę zdalną

Wojewoda terminowo składał raporty z funkcjonowania kontroli zarządczej za lata 2019-2021. W oświadczeniach o stanie kontroli zarządczej za ww. lata¹² Wojewoda oświadczył, że w Urzędzie w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza. W wykazie zastrzeżeń dotyczących funkcjonowania kontroli zarządczej (dział II oświadczenia) nie zamieszczono zastrzeżeń dotyczących działań związanych ze zwalczaniem epidemii wirusa SARS-CoV-2¹³, w tym w zakresie realizacji zadań związanych z zakaźnymi odpadami medycznymi wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

(akta kontroli. str. 41-109)

Wojewoda w latach 2019-2022 (I kwartał) nie wydawał zarządzeń w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w zakresie odpadów powstających w okresie pandemii, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

W wyjaśnieniu przyczyn nieuwzględnienia problematyki odpadów w zarządzeniach w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej wskazano, że brak było potrzeby wydawania tego rodzaju zarządzeń. W ramach kontroli zarządczej kierownicy komórek organizacyjnych ŁUW w Łodzi obierają cele do realizacji w kolejnych latach kalendarzowych, przy czym co do zasady sami decydują o wyborze celu, który w danym okresie winien być najistotniejszy do osiągnięcia. Kierują się przy tym priorytetowymi założeniami na dany okres, które wynikają, np. z wymogów ustawowych lub konieczności wykonania konkretnych zadań w danym okresie.

(akta kontroli. str. 511)

2.2 W dokumentach dotyczących kontroli zarządczej w Urzędzie nie zostały ustalone cele, zadania ani mierniki w zakresie zakaźnych odpadów medycznych, w tym wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

Stosownie do zarządzenia Wojewody w sprawie kontroli zarządczej, dyrektorzy wydziałów zobowiązani byli do zapewnienia w odniesieniu do ustalonych celów i zadań systematycznej identyfikacji ryzyka, oceny jego istotności oraz określenia rodzaju reakcji na ryzyko. Ponadto, w ramach bieżącego nadzoru nad skuteczną realizacją zadań, zobowiązani byli m.in. do monitorowania stopnia realizacji powierzonych zadań. W terminie do 31 stycznia ww. dyrektorzy mieli obowiązek dokonania samooceny systemu kontroli zarządczej. W terminie do 7 lutego zobowiązani byli również do złożenia¹⁴ oświadczenia o stanie kontroli zarządczej oraz kwestionariusza wskazującego strategiczny cel wydziału określony w perspektywie rocznej.

(akta kontroli. str. 41-72)

3.1. W okresie objętym kontrolą niżej wymienione podmioty złożyły wniosek o wydanie przez Wojewodę w drodze decyzji administracyjnej polecenia dotyczącego gospodarowanie odpadami wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 innymi niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych, na podstawie art. 11b ust. 1 i ust. 2 specustawy:

- wniosek¹⁵ o wydanie decyzji zezwalającej na składowanie odpadów komunalnych o kodzie 15 01 01, 20 01 01, 20 01 08 oraz 20 20 01, bez procesu wstępnego przetwarzania. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że odpady komunalne wytwarzane są również przez osoby pozostające w domach w izolacji (u których zdiagnozowano chorobę wywołaną wirusem SARS-CoV-2) lub kwarantannie.

¹² odpowiednio w terminach: 24 marca 2020 r., 11 marca 2021 r. oraz 15 marca 2022 r.

¹³ W oświadczeniach za rok 2020 i 2021 w części III jako pozostałe działania, do których odnosili się oświadczenia wskazano jako istotny zakres działalności Urzędu działania związane ze zwalczaniem epidemii. W katalogu tych działań wymienione zostały: wykonywanie wytycznych i poleceń centralnych organów administracji rządowej, koordynowanie działań na obszarze województwa łódzkiego, m.in. w odniesieniu do jednostek służby zdrowia i jednostek samorządu terytorialnego.

¹⁴ w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli

¹⁵ wniosek z dnia 14 maja 2020 r.

- wniosek¹⁶ o wydanie polecenia w sprawie składowania odpadów o kodzie 20 03 01 bez procesu przetwarzania,
- wniosek¹⁷ o wydanie pozwolenia przyjmowania w 2020 r. zwiększonej ilości odpadów o kodzie 20 03 01. Uzasadniając wniosek wskazano zwiększoną ilością przyjętych odpadów i zagrożenie wyczerpania we wrześniu 2020 r. limitu ustalonego pozwoleniem
- wniosek¹⁸ o podjęcie czynności prawnych związanych z zaprzestaniem mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów o kodzie 20 03 01 w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Płoszowie, argumentując wniosek bezpieczeństwem pracowników zatrudnionych na linii sortowniczej.
- wniosek¹⁹ o wydanie decyzji administracyjnej, zezwalającej na składowanie odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 bez jakichkolwiek wstępnych procesów przetwarzania.

We wszystkich przypadkach Wojewoda odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wydania poleceń. Każdorazowo decyzja Wojewody poprzedzona została uzyskaniem opinii Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

W uzasadnieniach decyzji w przedmiocie odmowy wszczęcia ww. postępowań, wskazano m.in.:

- brak podstaw wszczęcia postępowania z urzędu, z uwagi, że nie został wykazany brak technicznych i organizacyjnych możliwości zapewnienia przez podmiot gospodarujący odpadami, odbioru lub przetwarzania odpadów w związku z wystąpieniem stanu epidemii,
- planowanie składowania odpadów w miejscach, które nie są wyposażone w zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego
- brak prawnych możliwości wystąpienia z wnioskiem o wydanie decyzji, o której mowa w art. 11b specustawy, zgodnie z którym decyzja ta wydawana jest przez Wojewodę z urzędu,
- wpłynięcie wniosku po utracie przez art. 11b mocy obowiązującej, tj. po dniu 5 września 2020 r.

(akta kontroli. str. 166-217)

Do Urzędu nie wpłynął żaden wniosek o wydanie w drodze decyzji polecenia dotyczącego gospodarowania odpadami medycznymi o właściwościach zakaźnych wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 oraz dot. gospodarowania odpadami wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 innymi niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych, na podstawie art. 11i ust. 1 i art. 11j ust. 1 specustawy.

Dane o ilości zakaźnych odpadów medycznych powstających na terenie województwa łódzkiego w związku z pandemią COVID-19 i zagrożeniach w zakresie utylizacji tych odpadów, Wojewoda pozyskał z informacji przekazanych przez WIOŚ i placówki medyczne.

Dyrektor Wydziału, odnosząc się do przyczyn podjęcia efektywnych działań na rzecz rozpoznania problemu zakaźnych odpadów medycznych w województwie łódzkim dopiero w 2021 r. po uprzednim uzyskaniu informacji z placówek medycznych, a także niepodjęcia tych działań w okresie wcześniejszym mimo, iż podmioty unieszkodliwiające odpady komunalne wskazywały na możliwość wystąpienia problemów z odbieraniem i przetwarzaniem niesegregowanych odpadów komunalnych, zawierających również odpady wytwarzane w gospodarstwach domowych osób pozostających w izolacji i kwarantannie powstałych w związku z pandemią COVID-19, już w 2020 r., wyjaśniła, że: w celu rozpoznania na terenie województwa łódzkiego problemu z gospodarowaniem odpadami wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 Wojewoda Łódzki

¹⁶ wniosek z dnia 21 kwietnia 2020 r.

¹⁷ wniosek z dnia 31 sierpnia 2020 r.

¹⁸ wniosek z dnia 2 kwietnia 2020 r.

¹⁹ wniosek z dnia 14 kwietnia 2020 r.

nawiązał współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego już w kwietniu 2020 r. Urząd w porozumieniu z Łódzkim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska stał na stanowisku, że sytuacje przedstawiane przez podmioty gospodarcze w 2020 r. nie spełniały przesłanek przewidzianych w specustawie, uprawniających Wojewodę do wydania polecenia, o których mowa w art. 11a-11c (następnie art. 11i-11k) przedmiotowej ustawy. Przekazywane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska wytyczne oraz wyjaśnienia także wskazywały na wyłącznie awaryjne zastosowanie ww. norm prawnych dopiero po obiektywnym stwierdzeniu wystąpienia wszystkich ustawowych przesłanek.

(akta kontroli. str. 505-510)

W okresie objętym kontrolą w związku z występującymi problemami z unieszkodliwianiem zakaźnych odpadów medycznych na terenie województwa łódzkiego Wojewoda, działając na podstawie art. 11i oraz art. 11j specustawy wydał jedno polecenie. Wydanie decyzji poprzedzone zostało rozeznaniem możliwości technicznych i organizacyjnych wśród podmiotów mogących potencjalnie przyjąć do przetwarzania zakaźne odpady medyczne.

Działania Urzędu dotyczące zagospodarowania – wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 – odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych (art. 11i) oraz odpadów innych niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych (art. 11j) przedstawiały się następująco:

W związku z informacją ECO – ABC Sp. z o.o.²⁰, zgłoszoną do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi²¹, o pojawiających się problemach unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych, a także w związku z informacjami przekazywanymi Wojewodzie przez podmioty służby zdrowia o nasilających się problemach związanych ze zwiększoną ilością odpadów medycznych i ich odbiorem²², Urząd przy współpracy ze służbami Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Inspekcji Sanitarnej podjął działania mające na celu ustalenie możliwości unieszkodliwiania odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych, wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. O podjętych działaniach, informowane były podmioty służby zdrowia²³.

Dokonując analizy możliwości technicznych i organizacyjnych dla zagospodarowania na terenie województwa odpadów wytworzonych w wyniku przeciwdziałania pandemii COVID-19:

Urząd wystąpił²⁴ do Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska²⁵ o udzielenie informacji w sprawie występowania na terenie województwa łódzkiego technicznych i organizacyjnych możliwości unieszkodliwiania – zgodnie z obowiązującymi przepisami – odpadów medycznych o właściwościach zakaźnych, wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

- Wojewoda wystąpił z wnioskiem do Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o wydanie opinii dotyczącej zasadności skorzystania na aktualnym etapie sygnalizowanych problemów, z kompetencji wynikającej z art. 11i ust.1 specustawy.

W odpowiedzi Inspektor zwrócił uwagę, że zwiększenie zdolności magazynowych spalarni ECO-ABC Sp. z o.o., jest możliwe w wyniku wydania przez Marszałka Województwa Łódzkiego rozstrzygnięcia w sprawie złożonego przez ECO-ABC wniosku²⁶ o zmianę pozwolenia zintegrowanego.

²⁰ pismo ECO-ABC Sp. z o.o. z dnia 29 stycznia 2021 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi

²¹ dalej WIOŚ

²² pismo SP ZOZ Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Wojskowej Akademii Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi Centralny Szpital Weteranów – z dnia 14 kwietnia 2021 r. oraz 20 kwietnia 2021 r., pismo SP ZOZ Centralny Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego w Łodzi z dnia 15 kwietnia 2021 r.

²³ pismo RT-II.7015.12.2021 z dnia 21 kwietnia 2021 r.

²⁴ pisma: RT-II.7015.6.2021 z dnia 8 marca 2021 r. i z dnia 25 marca 2021 r.

²⁵ dalej Inspektor,

²⁶ złożonego przez ECO-ABC Sp. z o.o. w dniu 15 listopada 2019 r.

Zgodnie ze stanowiskiem Inspektora, polecenie Wojewody na gospodarowanie odpadami medycznymi poprzez dopuszczenie magazynowania odpadów medycznych w dodatkowych kubaturach magazynowych, wymaga dokonania oceny możliwości zwiększenia zdolności termicznego przekształcania tych odpadów z wykorzystaniem instalacji Cementowni WARTA S.A.

Odnosząc się do możliwości termicznej utylizacji zakaźnych odpadów medycznych, Cementownia WARTA S.A. informowała²⁷, że proces technologiczny uniemożliwia przyjęcie i zagospodarowanie odpadów pochodzących bezpośrednio z miejsc ich powstania, w tym również z placówek ochrony zdrowia, bez ich odpowiedniego przetworzenia i przygotowania.

Urząd wystąpił²⁸ do Marszałka Województwa Łódzkiego o przekazanie informacji zawierającej wykaz podmiotów z terenu województwa łódzkiego dysponujących technologicznymi możliwościami do termicznego przetwarzania odpadów medycznych, rozumianego jako spalanie odpadów przez ich utlenianie w temperaturze nie niższej niż 850°C W udzielonej odpowiedzi²⁹ Marszałek wskazał ECO-ABC Sp. z o.o.

Urząd W piśmie do Inspektora Urząd³⁰ wnioskował o udzielenie informacji na temat możliwości odbioru i przekształcania odpadów medycznych przez spółkę E z siedzibą w Żyrardowie, oraz informacji czy przedsiębiorstwo JASTA Sp. z o.o. posiada techniczne możliwości spalania zakaźnych odpadów medycznych. Inspektor w udzielonej odpowiedzi informował, że spółka E nie posiada własnej instalacji do unieszkodliwiania odpadów medycznych, a odnosząc się do przedsiębiorstwa JASTA Sp. z o.o. wskazał, że pozostaje ona w nadzorze służb weterynaryjnych, przekazał podstawowe dane dotyczące procesu technologicznego i możliwości składowania odpadów, wskazując, że istnieje możliwość dostosowania instalacji do spalania odpadów medycznych.

Inspektor informował jednocześnie o pogarszaniu się sytuacji związanej z odbiorem odpadów medycznych w szpitalach. Według stanu na dzień 15 kwietnia 2021 r. spośród 13 placówek które odpowiedziały na zapytanie WIOŚ dziewięć zgłaszało problemy związane z nieregularnym odbiorem tych odpadów. Informowano również, że firma ECO-ABC nie będąc w stanie odebrać całości wytworzonych odpadów, udostępniała placówkom naczepy – chłodnie jako dodatkowe magazyny na zakaźne odpady medyczne.

Pismem³¹ skierowanym do przedsiębiorstwa Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz Sp. z o.o. Urząd wystąpił z zapytaniem o posiadane warunki technologiczne i organizacyjne w zakresie unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych wytworzonych w związku ze zwalczaniem epidemii COVID-19, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach³².

W odpowiedzi spółka informowała, że nie dysponuje możliwościami technologicznymi do przetwarzania zakaźnych odpadów medycznych oraz pozostałych stałych odpadów medycznych.

Urząd wystąpił³³ do Przedsiębiorstwa JASTA Sp. z o.o. o przedstawienie informacji dot. możliwości technologicznych i organizacyjnych w zakresie zbierania, transportowania, magazynowania i unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych oraz pozostałych odpadów medycznych innych niż zakaźne odpady medyczne, wytworzonych w związku ze zwalczaniem epidemii COVID-19 na terenie województwa łódzkiego zgodnie z warunkami wynikającymi z przepisów ustawy o odpadach.

²⁷ PS/03/04.2021 z dnia 16 kwietnia 2021 r.

²⁸ pismo RT-II-7015.13.2021 z dnia 15 kwietnia 2021 r.

²⁹ pismo ŚRIII.7222.202.2021.MM z dnia 20 kwietnia 2021 r.

³⁰ pismo RT-II-7015.11.2021 z dnia 15 kwietnia 2021 r.

³¹ pismo RT-II-7015.16.2021 z dnia 22 kwietnia 2021 r., odpowiedź ZWiK Zgierz – pismo NS/439/2021/RB z dnia 04 maja 2021 r.

³² Dz. U z 2020 r. poz. 797 ze zm. – dalej „ustawa o odpadach”

³³ pismo RT-II-7015.15.2021 z dnia 22 kwietnia 2021 r. odpowiedź JASTA z dnia 26 kwietnia 2021 r.

W odpowiedzi spółka poinformowała, że jest technicznie przygotowana do spełniania minimalnych wymagań spalania w temperaturze 850°C. Do instalacji mogą być dostarczane odpady medyczne i podlegać współspalaniu z utylizowanymi odpadami, np. tkanką zwierzęcą. Wydajność instalacji w przypadku współspalania określona została na 100 Mg na dobę. Spółka zadeklarowała możliwość dostosowania dodatkowego układu załadunkowego. Przedstawiając warunki składowania odpadów, spółka poinformowała o posiadaniu hali magazynowej zadaszonej, utwardzonej, zabezpieczonej przed dostępem gryzoni, ptaków, owadów oraz dostępem osób trzecich. Spółka poinformowała również, że hala nie jest chłodzona, nie posiada monitoringu temperaturowego i wizyjnego, nie posiada wentylacji zapewniającej podciśnienie wraz z filtracją. Zapewniony jest dostęp do pomieszczeń socjalnych, wyposażonych w infrastrukturę sanitarną. Spółka zadeklarowała posiadanie środków transportu z zabudową izotermiczną.

W piśmie³⁴ skierowanym do Wojewody, Spółka ECO-ABC Sp. z o.o. wskazywała na potrzebę wydania na czas pandemii polecenia dotyczącego unieszkodliwiania nadwyżek odpadów medycznych w innych instalacjach technicznie dostosowanych do minimalnych wymogów spalania w temperaturze nie mniejszej niż 850°C. Jako instalację zastępczą na czas pandemii Spółka ECO-ABC wskazała Przedsiębiorstwo JASTA Sp. z o.o. Do pisma załączony został list intencyjny podpisany w dniu 26 kwietnia 2021 r. pomiędzy Przedsiębiorstwem JASTA Sp. z o.o. a ECO-ABC, w którym strony oświadczyły, że w przypadku wydania przez Wojewodę polecenia zezwalającego na spalanie nadwyżek odpadów medycznych w instalacji należącej do JASTA, m.in.:

- firma JASTA deklaruje gotowość przyjęcia odpadów od ECO-ABC,
- ECO-ABC deklaruje gotowość dostarczenia nadwyżek odpadów medycznych powstałych w wyniku leczenia chorych na koronawirusa.

W zawiązku ze wszczętym postępowaniem zmierzającym do wydania przez Wojewodę decyzji administracyjnej na podstawie art. 11i – 11j specustawy, Wojewoda przekazał³⁵ Łódzkiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska projekt ww. decyzji w sprawie polecenia gospodarowania odpadami dla przedsiębiorstwa JASTA Sp. z o.o. z prośbą o dogłębną analizę projektu pod względem merytorycznym. Projekt decyzji również przekazany został³⁶ – z prośbą o wniesienie ewentualnych uwag – do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Łódzkiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii oraz prezesa Zarządu Przedsiębiorstwa JASTA Sp. z o.o.

(akta kontroli. str. 218-269)

3.2. Uwzględniając opinie dotyczące przedłożonego projektu polecenia, decyzją z dnia 30 kwietnia 2021 r.³⁷ Wojewoda, działając na podstawie art. 11i ust. 1, 3 i 4 oraz art. 11j ust. 1 w związku z art. 11h ust. 2 pkt 1 specustawy, po stwierdzeniu braku na obszarze województwa łódzkiego technicznych i organizacyjnych możliwości unieszkodliwiania, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpadów medycznych wytworzonych w związku przeciwdziałaniem COVID-19 – w celu przeciwdziałania i zwalczania choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2, polecił:

Przedsiębiorstwu JASTA Sp. z o.o. z siedzibą ul. Pawłowska w Piotrkowie Trybunalskim, Zakład w Danielowie 5, Kamieńsk, powiat radomski, w terminie od dnia doręczenia decyzji do dnia 31 maja 2021 r., transportować, magazynować oraz unieszkodliwiać odpady medyczne, poprzez:

- dopuszczenie unieszkodliwiania w temperaturze nie niższej niż 850°C w procesie D-10, odpadów medycznych pochodzących wyłącznie z placówek medycznych województwa łódzkiego, w ilości 50 Mg/dobę, w okresie na jaki zostało wydane polecenie, w instalacji termicznego przekształcania biomasy pochodzenia roślinnego

³⁴ pismo z dnia 26 kwietnia 2021 r.

³⁵ pismo z dnia 28 kwietnia 2021 r.

³⁶ pismo z dnia 28 kwietnia 2021 r.

i zwłok zwierzęcych WJB-3,75, znajdującej się w Oddziale Spółki w Danielowie 5, Kamieńsk,

- magazynowanie odpadów medycznych pochodzących wyłącznie z placówek medycznych województwa łódzkiego, w ilości nie większej niż 50 Mg, w wydzielonym magazynie zlokalizowanym na terenie zakładu w Danielowie 5 (na działkach ewidencyjnych o numerach 230/3 oraz 230/5, obręb 0002 Danielów)

Dopuszczone do przetwarzania (unieszkodliwiania) zostały odpady medyczne o właściwościach zakaźnych (18 01 03*, 18 01 82*) oraz odpady medyczne inne niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych (18 01 01, 18 01 04, ex18 01 06*, 18 01 07, oraz 18 01 09).

Ww. decyzją określone zostały warunki dotyczące transportu odpadów medycznych – odbioru odpadów medycznych ze szpitali i przewiezienia ich do wyznaczonej instalacji termicznie przekształcającej odpady (m.in. odbiór wyłącznie w szczelnie zamkniętych workach lub pojemnikach zabezpieczających przed rozprzestrzenianiem się w czasie transportu, zminimalizowanie uciążliwości, zabezpieczenie przed oddziaływaniem czynników atmosferycznych).

W ww. decyzji określone zostały również, warunki dotyczące magazynowania i nieszkodliwiania odpadów, tj.m.in.:

- zdolność przetwarzania w instalacji odpadów medycznych w ilości 50 Mg/dobę (2,5 Mg/godz.),
- urządzenia, układy i systemy wchodzące w skład instalacji,
- warunki wymagane dla miejsc i sposób magazynowania odpadów medycznych przeznaczonych do przetwarzania- nieszkodliwiania, w tym m.in. czas magazynowania nie przekraczający 24 godzin (w szczególnych sytuacjach nie dłużej niż 48 godzin),
- sposób załadunku odpadów medycznych (z ograniczeniem udziału człowieka),
- przebieg spalania odpadów i dopalania gazów,
- odzysk ciepła i oczyszczanie spalin (decyzja nie określała dopuszczalnych emisji gazów i pyłów do powietrza z procesu termicznego przekształcania).

W odniesieniu do miejsc i sposobu magazynowania odpadów powstałych w wyniku termicznego przekształcania odpadów medycznych, w ww. decyzji określono sposób ich przechowywania tj. w oznakowanych, szczelnych, zamykanych i odpornych na różnego rodzaju czynniki pojemnikach, kontenerach, gromadzonych na utwardzonym placu na działce przedsiębiorstwa. Wytwórca tych odpadów zobowiązany został do ich zagospodarowania zgodnie z obowiązującymi przepisami (z wykluczeniem możliwości zastosowania jako polepszacz gleby).

Decyzja nakładała obowiązek monitorowania procesów technologicznych, w tym:

- prowadzenia ciągłych pomiarów parametrów procesu,
- ustalania masy przyjmowanych odpadów i sprawdzania zgodności z danymi zawartymi w karcie przekazania odpadów,
- prowadzenia fizyko-chemicznych badań właściwości pozostałości po spalaniu,
- prowadzenie ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów w postaci papierowej zgodnie z art. 11i ust. 6 specustawy, poprzez przekazywanie w terminie 14 dni od nieszkodliwiania kopii karty ewidencji odpadów właściwemu ze względu na miejsce nieszkodliwiania wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska,
- informowania w trybie natychmiastowym wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o wszelkich uciążliwościach i utrudnieniach związanych z realizacją decyzji.

W zakresie finansowania zadań wynikających z decyzji ustalono, że odbywa się ono na podstawie odrębnej umowy zawartej z Przedsiębiorstwem JASTA Sp. z o.o. a wytwórcą (posiadaczem) odpadów medycznych.

Zgodnie z art. 11i ust. 1 specustawy decyzja podlegała natychmiastowemu wykonaniu z chwilą jej doręczenia lub ogłoszenia i nie wymagała uzasadnienia.

Na podstawie decyzji (polecenia) i stosownie do art. 11i ust. 7 specustawy, nadzór na prawidłowym gospodarowaniu odpadami sprawował Łódzki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska.

(akta kontroli. str. 270-279)

W okresie objętym kontrolą decyzja Wojewody podlegała pięciokrotnie³⁸ zmianom polegającym na przedłużeniu okresu jej obowiązywania. Okres obowiązywania umowy wydłużany był stopniowo – pierwsze dwa przedłużenia o dwa, a następne o trzy miesiące. W decyzji z dnia 28 maja 2021 r. poza zmianą terminu jej obowiązywania, dokonano również, po uzyskaniu opinii Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, zmiany w procesie technologicznym polegającej na dopuszczeniu możliwości wstępnego rozdrabniania mechanicznego odpadów medycznych, ich magazynowania luzem w wydzielonej hali przez czas nie dłuższy niż 24 godziny i podawania ich do instalacji z ograniczeniem kontaktu pracowników z odpadami.

(akta kontroli. str. 280-305)

Wyjaśniając przyczyny nieuwzględnienia w wydanej decyzji obowiązku prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania odpadów medycznych, Wojewoda podał:

„Art. 25 ust. 3 ustawy o odpadach stanowi, iż magazynowanie odpadów jest prowadzone wyłącznie w ramach wytwarzania, zbierania lub przetwarzania odpadów. Jednocześnie zgodnie z art. 11i ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.) do gospodarowania odpadami medycznymi o właściwościach zakaźnych, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach w zakresie warunków transportu odpadów, zbierania odpadów lub ich unieszkodliwiania oraz przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska w zakresie warunków korzystania ze środowiska. Zgodnie z art. 11j ust. 1 przepis art. 11i ust. 3 stosuje się odpowiednio także w przypadku odpadów wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 innych niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych.”

(akta kontroli. str. 505-510)

4. Analiza możliwości zagospodarowania na terenie województwa łódzkiego odpadów wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, prowadzona była na etapie ustalania podmiotu posiadającego możliwości techniczne i organizacyjne zagospodarowania nadmiernych ilości zakaźnych odpadów medycznych (szerzej w punkcie 3.1. niniejszego wystąpienia).

Wydając polecenie w zakresie transportu, magazynowania i unieszkodliwiania odpadów medycznych wybranemu przedsiębiorcy, Wojewoda mając na uwadze brak doświadczeń we współpracy z tym przedsiębiorstwem a także odmienny charakter przedmiotu utylizacji od właściwego dla tego przedsiębiorstwa³⁹, wydawał polecenia na okresy krótkoterminowe, a po uzyskaniu z WIOŚ – sprawującego nadzór na prawidłowym gospodarowaniu odpadami – informacji o prawidłowej realizacji polecenia, okresy te przedłużał.

(akta kontroli. str.280-305)

5.1.W kontrolowanym okresie Wojewoda nie wydawał zarządzeń na podstawie art. 11k specustawy, zmieniających lub wyłączających wymagania dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych, określone w regulaminie utrzymania czystości

³⁸ decyzja z dnia 28 maja 2021 przedłużająca okres obowiązywania do 31 lipca 2021, decyzja z dnia 21 lipca 2021 do 30 września 2021, decyzja z dnia 28 września do 31 grudnia 2021, decyzja z 23 grudnia 2021 do 31 marca 2022, decyzja z 24 marca 2022 do 30 czerwca 2022

³⁹ organiczne odpady roślinne i zwierzęce

i porządku w gminie oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 4 a ust.1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁴⁰.

5.2. Wnioski o wydanie zarządzenia zmieniającego wymagania dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych, określone w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1 ucpg, złożyły następujące podmioty:

- Gmina Wola Krzysztoporska wnioskowała⁴¹ o wydanie zarządzenia dotyczącego zaprzestania odbierania odpadów przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów w Woli Krzysztoporskiej. Po analizie wniosku i bezskutecznym wezwaniu gminy do wskazania w jaki sposób zarządzenie Wojewody ma zmienić Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wola Krzysztoporska, Wojewoda uznał, że brak jest podstaw do wydania wnioskowanego zarządzenia.
- Gmina Widawa wnioskowała⁴² o wydanie zarządzenia w sprawie tymczasowego zamknięcia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów (do odwołania) w miejscowości Widawa. Wojewoda po zapoznaniu się z wnioskiem i uzyskaniu stanowiska Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska uznał, że brak jest podstaw do wydania wnioskowanego zarządzenia.
- Gmina Warta wnioskowała⁴³ o wydanie zarządzenia zmieniającego wymagania określone Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Warta, w zakresie częstotliwości odbierania odpadów niesegregowanych i bioodpadów (1 raz na cztery tygodnie). Po analizie wniosku i uwzględnieniu stanowiska Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Wojewoda postanowił nie wydać zarządzenia. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, że proponowane we wniosku zmniejszenie częstotliwości odbioru odpadów nie spełniałoby wymogów określonych w ucpg, a ponadto rzadsze odbierania odpadów w sytuacji ich zwiększonej ilości w warunkach pandemii może stanowić zagrożenie sanitarne.

(akta kontroli. str. 306-322)

6.1. Kopie polecenia wydanego Przedsiębiorstwu JASTA Sp. z o.o. oraz wszystkich jego zmian, Wojewoda przekazywał do Ministerstwa Klimatu i Środowiska w terminie określonym w art. 11i ust 8 specustawy. Informacje w powyższym zakresie Wojewoda przekazywał również do wiadomości m.in.: Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi, Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Łodzi, Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Łodzi oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego.

(akta kontroli. str. 323-378)

6.2. Stosownie do art. 11i ust. 7 specustawy oraz postanowień zawartych w decyzji Wojewody z dnia 30 kwietnia 2021 r., nadzór na prawidłowym gospodarowaniu odpadami medycznymi dokonywanym na podstawie polecenia, sprawował Łódzki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska. Wojewoda we współpracy z WIOŚ nadzorował realizację postanowień zawartych w wydanym poleceniu. Wojewoda – na podstawie informacji przekazywanych przez WIOŚ – dysponował wiedzą dotyczącą odebranych i przetworzonych odpadów, warunków technicznych i organizacyjnych, występujących problemów w zakresie przetwarzania tych odpadów.

Monitorowanie gospodarki zakaźnymi odpadami medycznymi Wojewoda prowadził na podstawie systematycznie przekazywanych do WIOŚ przez Przedsiębiorstwo JASTA Sp. z o.o. bieżących raportów dotyczących ilości transportów odpadów o kodzie 18 01 03*, masy odpadów przyjętych do unieszkodliwienia i masy odpadów unieszkodliwionych. W kolejnych raportach podawana była informacja, że spółka nie zgłaszała utrudnień związanych z realizacją unieszkodliwiania odpadów medycznych.

⁴⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 888, ze zm. dalej: „ucpg”.

⁴¹ pismo ROSR.604.14.2020 z dnia 9 kwietnia 2020 r.

⁴² pismo z dnia 16 kwietnia 2020 r.

⁴³ pismo WIR.623.11.2021.PZ z dnia 9 marca 2021 r.

WIOŚ informował również Wojewodę o problemach związanych z odbiorem odpadów medycznych wytworzonych w placówkach medycznych województwa łódzkiego. Występowanie problemów w tym zakresie, WIOŚ – na podstawie danych z placówek medycznych – zgłosił po raz ostatni w raporcie z dnia 15 czerwca 2021 r. (dotyczyło to 2 spośród 13 ankietowanych placówek). Począwszy od raportu 21 lipca 2021 r. szpitale i inne placówki medyczne nie zgłaszały do WIOŚ występowania problemów z odbiorem odpadów medycznych wytworzonych przez te jednostki, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

(akta kontroli. str. 379-414, 494-496)

Prawidłowość realizacji postanowień zawartych w poleceniu, była również przedmiotem kontroli przeprowadzonych przez WIOŚ⁴⁴ w Przedsiębiorstwie JASTA Sp. z o.o. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w badanym zakresie.

(akta kontroli. str. 415-473)

7.1. Wojewoda Łódzki podejmował współpracę z organami administracji publicznej, przedsiębiorcami oraz jednostkami służby zdrowia, w zakresie problemów i możliwości zagospodarowania zakaźnych odpadów medycznych, wytworzonych w województwie łódzkim w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

W kwietniu 2020 r. Wojewoda wystąpił do gmin z prośbą o przedłożenie informacji nt. podmiotów zajmujących się na ich terenie zbieraniem i transportowaniem odpadów komunalnych. Pozyskane informacje umożliwiły utworzenie bazy podmiotów odbierających odpady komunalne na terenie województwa. Dodatkowo, zwrócono się do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast z terenu województwa łódzkiego z prośbą o bezzwłoczne informowanie Wojewody o wszelkich przypadkach związanych z ograniczeniem odbioru odpadów komunalnych przez podmioty gospodarcze.

Zgłoszone przez gminy⁴⁵ problemy w każdym przypadku podlegały ocenie przez Urząd, m.in. poprzez uzyskanie stanowiska Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

(akta kontroli. str. 479-493)

W kwietniu 2021 r. podmioty służby zdrowia oraz podmioty gospodarujące odpadami zgłaszały do Urzędu problemy z systematycznym odbieraniem odpadów i możliwością ich bieżącego unieszkodliwiania. Wojewoda podjął decyzję o wydaniu polecenia na podstawie art. 11i-11j specustawy. Wydanie decyzji poprzedzone zostało rozpoznaniem przez Urząd istniejących na terenie województwa łódzkiego możliwości organizacyjnych i technicznych utylizacji przedmiotowych odpadów.

Działania Urzędu dotyczące gospodarowania odpadami na terenie województwa każdorazowo były konsultowane z Łódzkim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska. W procesie wydania przez Wojewodę polecenia uczestniczyli również Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Łódzki Wojewódzki Lekarz Weterynarii a także spółka będąca jego adresatem. O wydanej decyzji informowano Ministra Klimatu i Środowiska, Ministra Zdrowia, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Marszałka Województwa Łódzkiego oraz Wójta Gminy Kamieński, na terenie której znajduje się instalacja przeznaczona do unieszkodliwiania odpadów. Przedmiotową decyzję przekazano, także do wiadomości Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, w strukturze którego funkcjonuje Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego.

⁴⁴ kontrola w okresie 16 kwietnia – 5 maja 2021 r., kontrola w dniu 21 maja 2021 r. oraz kontrola w okresie 23 grudnia 2021 – 11 stycznia 2022 r.

⁴⁵ Urząd Gminy Wartkowice – pismo GO.6232.23.2020 z dnia 10 kwietnia 2020, w którym gmina informowała o nie wyrażeniu zgody na – wnioskowane przez podmiot odbierający odpady – tymczasowe zbieranie niesegregowanych odpadów komunalnych, Burmistrz Poddębic – pismo ROŚ.6232.3383.2020 z dnia 14 maja 2020 z prośbą o pomoc w rozwiązaniu problemu dotyczącego odbioru transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych z terenu posesji, w których przebywały osoby pozostające w izolacji lub na kwarantannie.

(akta kontroli. str. 254-269)

7.2. Problemy z zagospodarowaniem odpadów w 2020 roku zgłaszały punkty zbierania odpadów komunalnych oraz jednostki samorządu terytorialnego, a począwszy od kwietnia 2021 również jednostki medyczne (np. SPZOZ Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Wojskowej Akademii Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – Centralny Szpital Weteranów oraz Centralny Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego w Łodzi). Podjęte przez Urząd działania w powyższych sprawach oraz efekty tych działań omówione zostały w punkcie 3.1. niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli. str. 218, 225-227, 235-237)

7.3. Nadzór na gospodarką odpadami, prowadzoną na podstawie polecenia wydanego przez Wojewodę, stosownie do art. 11i ust. 7 specustawy oraz postanowień decyzji Wojewody, sprawował Łódzki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska. Tryb sprawowania nadzoru nad realizacją polecenia wydanego przedsiębiorstwu JASTA Sp. z o.o., omówiony został w punkcie 6.2. niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli. str. 379-473)

W ramach nadzoru Wojewoda nie podejmował interwencji w sprawie odpadów medycznych, które według doniesień medialnych w kwietniu 2021 r. zalegały przed szpitalem w Radomsku

Jak wyjaśniła Dyrektor Wydziału zgodnie z ankietyzacją prowadzoną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi wśród szpitali z terenu województwa łódzkiego w dniu 16.04.2021 r. niektóre placówki zgłaszały pojedyncze problemy z odbiorem odpadów medycznych. Jednakże w ankiecie z dnia 28 kwietnia 2021 r. sytuacja uległa pogorszeniu i wszystkie ankietyzowane podmioty zgłosiły problem z odbiorem całkowitej ilości odpadów medycznych przez spółkę ECO-ABC Sp. z o.o. Wojewoda Łódzki monitorując przebieg wydarzeń prowadził już wówczas działania zmierzające do wydania polecenia transportowania, magazynowania i unieszkodliwiania odpadów medycznych i odpadów innych niż medyczne wytworzonych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 innemu podmiotowi na terenie województwa łódzkiego. Działania te zakończyło wydanie decyzji w dniu 30.04.2021 r.

(akta kontroli. str. 505-510)

8.1. W okresie objętym kontrolą do Urzędu nie były zgłaszane skargi ani wnioski dotyczące nieprawidłowości w zakresie gospodarowania zakaźnymi odpadami medycznymi, w tym wytworzonymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19.

9. W ramach działań informacyjnych, dotyczących postępowania z odpadami wytwarzanymi w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 Wojewoda Łódzki upowszechniał wytyczne opracowane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska wraz z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska⁴⁶. Wytyczne te, Wojewoda w kwietniu 2020 r. przekazał do wykorzystania przez jednostki samorządu terytorialnego, zalecając ich rozpowszechnienie na terenie gminy, a w szczególności ich przekazanie podmiotom gospodarującym odpadami na terenie gminy. Podejmowane działania były realizowane w ramach zadań wykonywanych przez Wydział.

(akta kontroli. str. 497-504)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

⁴⁶ Wytyczne Ministra Klimatu i Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywołaną przez niego chorobę COVID-19 (w czasie trwania pandemii/epidemii)

V. Pozostałe informacje i pouczenia

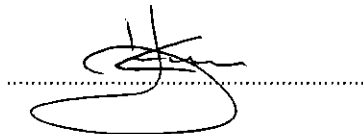
Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, dnia *24* maja 2022 r.

Kontroler
Doradca techniczny
Dariusz Krawczyk

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

p.o. Dyrektor
Piotr Walczak

wz. *P. Walczak*